

PRESUDA PRVOSTUPANJSKOG SUDA (četvrto prošireno vijeće)

17. rujna 2003. (*)

„Uredba (EZ-a) br. 1049/2001 – Pristup dokumentima – Neotkrivanje dokumenta koji potječe od države članice bez prethodnog pristanka te države”

U predmetu T-76/02,

Mara Messina, sa stalnom adresom u Napulju (Italija), koju zastupa M. Calabrese, odvjetnica,

tužiteljica,

protiv

Komisije Europskih zajednica, koju zastupaju U. Wölker, V. Di Bucci i P. Aalto, u svojstvu agenata, s izabranom adresom za dostavu u Luxembourg, u

tuženika,

povodom zahtjeva za poništenje odluke Komisije kojom se tužiteljici uskraćuje pristup nekim dokumentima koji se odnose na sustav državnih potpora koji je predmet odluke Komisije od 2. kolovoza 2000. [državna potpora br. 715/99 - Italija (SG 2000 D/10574)],

PRVOSTUPANJSKI SUD

EUROPSKIH ZAJEDNICA (četvrto prošireno vijeće),

u sastavu: V. Tiili, predsjednica, J. Pirrung, P. Mengozzi, A. W. H. Meij i M. Vilaras, suci,

tajnik: J. Palacio González, glavni administrator,

uzimajući u obzir pisani postupak i nakon rasprave održane 3. travnja 2003.,

donosi sljedeću

Presudu

Pravni okvir

1 Članak 255. UEZ-a propisuje:

„1. Svaki građanin Unije i svaka fizička ili pravna osoba s boravištem ili registriranim sjedištem u državi članici ima pravo na pristup dokumentima Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije, uzimajući u obzir načela i uvjete koji će biti utvrđeni sukladno stavcima 2. i 3.

2. Opća načela i ograničenja na temelju javnog ili privatnog interesa koji uređuju pravo na pristup dokumentima utvrđuje Vijeće u roku od dvije godine od stupanja na snagu Ugovora iz Amsterdama, odlučujući u skladu s postupkom iz članka 251.

[...]

2 Uredba Europskog parlamenta i Vijeća (EZ) br. 1049/2001 od 30. svibnja 2001. o javnom pristupu dokumentima Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije (SL L 145, str. 43.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku: poglavlje 1., svezak 16., str. 70.) određuje načela, uvjete i ograničenja utemeljena na razlozima od javnog ili privatnog interesa, prava pristupa dokumentima Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije predviđenog člankom 255. UEZ-a, kako bi se zajamčio što je moguće širi pristup dokumentima, utvrđuje propise koji omogućavaju da se osigura što je moguće lakše provođenje tog prava i cilj joj je promicati dobre administrativne prakse koje se odnose na pristup dokumentima.

3 Članak 2. Uredbe br. 1049/2001 određuje:

„1. Svaki građanin Unije i svaka fizička ili pravna osoba s boravištem ili registriranim sjedištem u državi članici ima pravo na pristup dokumentima institucija podložno načelima, uvjetima i ograničenjima utvrđenim ovom Uredbom.

[...]

3. Ova se uredba primjenjuje na sve dokumente koje čuva pojedina institucija, to jest dokumente koje je sastavila ili zaprimila i koje posjeduje, koji se odnose na sva područja aktivnosti Europske unije.

[...]

4 Članak 3. Uredbe br. 1049/2001 određuje:

„Za potrebe ove Uredbe:

[...]

b) „treća strana” znači svaka fizička ili pravna osoba, ili drugi subjekt izvan institucije o kojoj je riječ, uključujući države članice, druge institucije ili tijela Zajednice ili izvan Zajednice i treće zemlje. ”

5 Članak 4. Uredbe br. 1049/2001, koji definira izuzeća gore spomenutog prava pristupa, spominje:

„[...]

2. Institucije uskraćuju pristup dokumentu ako bi njegovo otkrivanje ugrozilo zaštitu:

[...]

- sudskog postupka i pravnog savjetovanja,
- svrhe inspekcija, istraga i revizija,

osim ako za njegovo otkrivanje ne postoji prevladavajući javni interes.

[...]

4. U vezi s dokumentima treće strane, institucije su dužne savjetovati se s trećom stranom kako bi procijenile je li primjenjivo izuzeće iz stavaka 1. i 2., osim ako je jasno smije li se dokument objaviti ili ne.

5. Država članica može od institucije zatražiti da bez njezine prethodne suglasnosti ne objavi dokument koji potječe iz te države članice.

[...]”

Činjenice iz kojih proizlaze spor i postupak

6 Tužiteljica je asistentica na pravnim fakultetima Sveučilišta u Salernu i Napulju (Italija).

7 Budući da je planirala izraditi studiju o učincima državnih potpora na poduzetnike u krajevima u nepovoljnijem položaju na jugu Italije, dopisom od 4. prosinca 2001. je na osnovi Uredbe br. 1049/2001 tražila pristup nekim dokumentima koji se odnose na sustav državnih potpora za koji se, nakon prethodne kontrole, smatra da je odlukom Komisije od 2. kolovoza 2000. [državna potpora br. 715/99 - Italija (SG 2000 D/10574)] usklađen sa zajedničkim tržištem. Stoga je tužiteljica konkretno zatražila pristup korespondenciji koju su talijanska tijela razmijenila s Komisijom u okviru postupka nadzora spomenutog sustava, zapisniku sa sastanka između tih tijela i službi te institucije koji se održao u Bruxellesu 16. svibnja 2000. i preporuci kojom je na temelju članka 18. Uredbe Vijeća (EZ) br. 659/1999 od 22. ožujka 1999. o utvrđivanju detaljnih pravila za primjenu članka [88.] Ugovora o EZ-u (SL L 83, str. 1.) Komisija

predložila promjene korisne za predmetni sustav potpora, pod pretpostavkom da spomenuta preporuka nije uključena u jedan ili drugi gore navedeni dokument.

- 8 Dopisom od 19. prosinca 2001. Komisija je odbila tužiteljičin zahtjev. Da bi opravdala svoje uskraćivanje pristupa, institucija se pozvala na razloge iz dviju presuda koje je donio Prvostupanjski sud, točnije, na razloge u točkama 86. do 90. presude od 14. prosinca 2000., Ufex i dr./Komisija (T-613/97, Zb., str. II-4055.), i u točkama 67. i 68. presude od 11. prosinca 2001., Petrie i dr./Komisija (T-191/99, Zb., str. II-3677.). Komisija je stoga pozvala tužiteljicu da svoj zahtjev uputi talijanskim tijelima navodeći pritom da, što se nje tiče, ona nema ništa protiv da se otkriju dopisi koje je ona slala tim tijelima.
- 9 Dopisom od 14. siječnja 2002. tužiteljica je Komisiji uputila ponovni zahtjev u skladu s člankom 7. stavkom 2. Uredbe br. 1049/2001.
- 10 Nakon što je dopisom od 1. veljače 2002. obavijestila tužiteljicu o produljenju roka predviđenog za obradu njezina zahtjeva za petnaest dana, Komisija naposljetku nije dala nikakav izričit potvrdni odgovor na zahtjev, a taj se stav u skladu s člankom 8. stavkom 3. Uredbe br. 1049/2001 može smatrati jednakim negativnom odgovoru.
- 11 Zahtjevom podnesenim tajništvu Prvostupanjskog suda 18. ožujka 2012. tužiteljica je podnijela ovu tužbu. Odvojenim aktom istog datuma tužiteljica je na osnovi razloga iz članka 76.bis Poslovnika Prvostupanjskog suda uložila zahtjev za ubrzan postupak, koji je odbijen odlukom od 11. travnja 2002.
- 12 Kao odgovor na Komisijin dopis od 30. travnja 2002. kojim ih se poziva da jave slažu li se ili ne da se tužiteljici proslijede traženi dokumenti, talijanska su tijela dopisom od 16. svibnja 2002. navela da su suglasni da se dotičnoj osobi uskrati pristup.
- 13 Pisani postupak zaključen je 1. kolovoza 2002.
- 14 Primjenom članka 14. Poslovnika i na prijedlog četvrtog vijeća, Prvostupanjski sud odlučio je, nakon što su stranke saslušane sukladno članku 51. spomenutog poslovnika, predmet uputiti širem sastavu Suda.
- 15 Na temelju izvještaja suca izvjestitelja Prvostupanjski sud (četvrto prošireno vijeće) odlučio je otvoriti usmeni postupak.
- 16 Dopisom od 3. ožujka 2003. tužiteljica je između ostalog zatražila ponovno otvaranje pisanog postupka kako bi mogla izložiti nove tužbene razloge utemeljene na činjeničnim elementima koji su se pojavili nakon zatvaranja spomenutog postupka, te dulje vrijeme za izlaganje na raspravi.
- 17 Kao odgovor na taj dopis odlučeno je između ostalog da se odbije zahtjev za ponovnim pokretanjem pisanog postupka i pozove tužiteljicu da, prvo, proslijedi Prvostupanjskom sudu dokumente koji se odnose na navodne nove činjenice i, drugo, ukratko pisano precizira sadržaj navedenih novih tužbenih razloga.

- 18 Tužiteljica je odgovorila na taj poziv 24. ožujka 2003. napomenom od 21. ožujka 2003., u kojoj je navela četiri nova tužbena razloga za poništenje.
- 19 U međuvremenu, u dopisu koji je tajništvo Prvostupanjskog suda zaprimilo 21. ožujka 2003. Komisija je navela da je dopisom od 20. ožujka 2003. prosljedila tužiteljici dokumente koje je sastavila u okviru nadzora predmetnog sustava potpora. Ta se obavijest odnosila na dopise datirane 22. prosinca 1999., 7. ožujka i 29. svibnja 2000. koji su bili upućeni talijanskim tijelima i na koje se zapravo odnosi početni zahtjev za pristup koji je formulirala tužiteljica, pri čemu se osobito u zadnjem dopisu prepričava sadržaj sastanka od 16. svibnja 2000. u Bruxellesu, navedenog u gore navedenoj točki 7. Prema mišljenju Komisije, činjenica da su ti dokumenti prosljeđeni čini tužbu bespredmetnom što se tiče gore navedenih dokumenata. S druge strane, Komisija je navela da korespondenciju koju su joj uputila talijanska tijela u okviru nadzora predmetnog sustava potpora nije mogla prenijeti tužiteljici zato što su talijanska tijela u dopisu od 16. svibnja 2002. navela da su protiv svakog otkrivanja. S obzirom na takav razvoj događaja Komisija je predložila da se tužiteljicu upita namjerava li ostati pri tužbi ili ne.
- 20 Dopisom od 26. ožujka 2003. tužiteljica je tražila da se rasprava predviđena za 3. travnja 2003. održi kao što je dogovoreno. Dana 27. ožujka 2003. tužiteljica je zatražila da joj se prosljedi dopis talijanskih tijela od 17. veljače 2003. u kojem ta tijela izražavaju protivljenje dostavi dokumenata identičnih onima koje je tražila tužiteljica, a koji je uslijedio nakon upita Komisije o zahtjevu za pristup [dokumentima] koji je formulirao jedan talijanski poduzetnik. Zahtjevu je udovoljeno.
- 21 Stranke su saslušane u svojim izlaganjima i odgovorima na pitanja koja im je postavio Prvostupanjski sud tijekom rasprave od 3. travnja 2003.

Tužbeni zahtjevi stranaka

- 22 Tužiteljica zahtijeva od Prvostupanjskog suda da:
- poništi odluku od 19. prosinca 2001. kojom odbija njezin početni zahtjev za pristup;
 - poništi implicitno odbijanje njezina ponovnog zahtjeva;
 - naloži Komisiji snošenje troškova.
- 23 Komisija zahtijeva od Prvostupanjskog suda da:
- odbije tužbu;
 - naloži žalitelju snošenje troškova.

Pravo

Predmet spora

- 24 Valja utvrditi da je tijekom ovog postupka Komisija prosljedila tužiteljici dokumente iz gore navedene točke 19., što je dovelo do promjene početnih podataka koji se odnose na spor.
- 25 Na raspravi od 3. travnja 2003. tužiteljica je izjavila da je temeljem te dostave njezin zahtjev za pristup djelomično zadovoljen kad je riječ o dokumentima koji potječu od Komisije, te je zato odustala od svojih zahtjeva kojima je cilj bio poništiti uskraćivanje pristupa tim dokumentima. Također je odustala od prva tri nova tužbena razloga spomenuta u svojoj napomeni od 21. ožujka 2003., koji se odnose na kršenje načela dobre uprave, članka 4. stavka 4. Uredbe br. 1049/2001 i načela jednakog postupanja. Prvostupanjski sud primio je na znanje ta odustajanja u zapisniku rasprave.
- 26 S druge strane, tužiteljica je ostala pri svojim zahtjevima za poništenje odluke Komisije kojom joj je uskraćen pristup dokumentima talijanskih tijela, te pri tužbenim razlozima za poništenje koji se odnose na povredu zajedničkih odredaba članka 2. stavaka 1. i 3. i članka 4. stavka 2. Uredbe br. 1049/2001, kao što se navodi u njezinu zahtjevu, i kršenja članka 4. stavka 5. spomenute uredbe, kao što se navodi u njezinoj napomeni od 21. ožujka 2003.
- 27 Prvo valja ispitati tužbeni razlog koji se odnosi na povredu članka 4. stavka 5. Uredbe br. 1049/2001.

Tužbeni razlog koji se odnosi na povredu članka 4. stavka 5. Uredbe br. 1049/2001

Argumenti stranaka

- 28 Kad je riječ o novom elementu na kojem se temelji taj tužbeni razlog, tužiteljica ističe da, nakon što je saznala da je glavni tajnik Komisije odobrio prosljeđivanje talijanskom poduzetniku dokumenata relevantnih za ispitivanje drugog sustava državnih potpora, ponovno je pitala glavnog tajnika Komisije o svom zahtjevu. Odgovor glavnog tajnika u dopisu od 11. studenoga 2002., zajedno s dopisom talijanskih tijela od 16. svibnja 2002. iz Priloga 2. replici, nov je razlog za pobijanje uskraćivanja pristupa, koji opravdava iznošenje novog tužbenog razloga.
- 29 U tom dopisu od 11. studenoga 2002. glavni tajnik Komisije ponovno je odbio proslijediti tražene dokumente, s obzirom na postojanje ovog postupka i pod izlikom činjenice da su se talijanska tijela suprotstavila otkrivanju dokumenata koje su prosljedila Komisiji u okviru ispitivanja predmetnog sustava potpora.
- 30 Što se tiče tužbenog razloga iz merituma, tužiteljica prvo primjećuje da je dopis talijanskog Ministarstva za gospodarski razvoj od 16. svibnja 2002. potpisao načelnik i zatim navodi da „sumnja da je potpis jednog od (mnogobrojnih) upravitelja u jednom od (mnogobrojnih) ministarstava države članice dovoljan da obveže tu državu” u pogledu ovlasti izuzimanja koja se toj državi daje člankom 4. stavkom 5. Uredbe br. 1049/2001.

- 31 Tužiteljica također tvrdi da se autor gore navedenog dopisa ograničava na to da prihvati i odobri Komisijino uskraćivanje pristupa i da neotkrivanje traženih dokumenata ne traži izričito. Taj stav ne isključuje eventualnu kasniju odluku Komisije suprotnu odluci koja je predmet ove tužbe.
- 32 U tim okolnostima, tužiteljica tvrdi da je Komisija, time što je taj dopis poistovjetila s izvršavanjem ovlasti talijanske države koja joj je dodijeljena člankom 4. stavkom 5. Uredbe br. 1049/2001 da traži neotkrivanje traženih dokumenata i time što ga je smatrala zaprekom za otkrivanje, počinila očitu pogrešku u ocjeni i prekršila gore navedeni članak.
- 33 U dopisu od 21. ožujka 2003. i tijekom rasprave Komisija je navela da tražene dokumente koji potječu od talijanskih tijela nije mogla proslijediti zbog odbijanja koje su talijanska tijela izrazila u dopisu od 16. svibnja 2002., odbijanja sadržanog i u dopisu od 17. veljače 2003. koji se odnosi na iste dokumente, i da je članak 4. stavak 5. Uredbe br. 1049/2001 u ovom slučaju u cijelosti poštovan. Ovlast koja se državama članicama priznaje ovim člankom objašnjava se biti nacionalnih propisa o pristupu dokumentima, koji se ne smiju moći zaobići putem odredaba Uredbe br. 1049/2001. Također je tvrdila da nije na Prvostupanjskom sudu da kontrolira odbijanje neke države članice u pogledu otkrivanja ni iz službenih razloga ni što se tiče merituma te je naglasila činjenicu da je Tribunale amministrativo regionale del Lazio (regionalni upravni sud u Laziju) u rješenju od 25. srpnja 2001. potvrdio da je talijanska administracija odbila zahtjev za pristup spomenutim dokumentima koji su u travnju iste godine formulirali poduzetnici.

Ocjena Prvostupanjskog suda

- 34 Prvo valja podsjetiti da je prema članku 48. stavku 2. prvom podstavku Poslovnika, iznošenje novih tužbenih razloga tijekom postupka zabranjeno osim ako se ti tužbeni razlozi ne temelje na pravnim ili činjeničnim elementima za koja se saznalo tijekom postupka.
- 35 U ovom je slučaju neosporno da je u okviru svoje replike Komisija navela da je 30. travnja 2002. pitala talijanska tijela o zahtjevu za pristup koji je iznijela tužiteljica, u svrhu saznanja slažu li se ili ne da tužiteljici budu proslijeđeni traženi dokumenti, zatim je primila odgovor od spomenutih tijela kojim u dopisu od 16. svibnja 2002. (Prilog 2. replici) navode da su suglasni da se dotičnoj osobi uskrati pristup.
- 36 Valja uzeti u obzir da su ti činjenični podaci, za koje se saznalo tijekom postupka i koje tužiteljica nije mogla doznati drukčije, nove činjenice koje dopuštaju iznošenje tužbenog razloga koji se odnosi na povredu članka 4. stavka 5. Uredbe br. 1049/2001, pri čemu treba primijetiti da tuženik tijekom rasprave nije osporavao dopuštenost spomenutog tužbenog razloga.
- 37 Zatim treba istaknuti da je Komisija tijekom postupka tužiteljici proslijedila dopise koje je uputila talijanskim tijelima vezano za predmetni sustav potpora i da je ostala pri tom da uskraćuje prosljeđivanje dokumenata koji proizlaze iz spomenutih tijela uz

argument, kao dodatni razlog, da se protivi svakom otkrivanju koje su ta tijela izrazila u dvama dopisima, jednom od 16. svibnja 2002. i drugom, od 17. veljače 2003.

- 38 Važno je naglasiti da se pravo pristupa dokumentima institucija predviđeno člankom 2. Uredbe br. 1049/2001 odnosi na sve dokumente koje neka institucija ima, to jest koje je ona sastavila ili primila te ih posjeduje, prema stavku 3. istog članka.
- 39 Stoga institucije mogu prema potrebi proslijediti dokumente trećih strana, pri čemu su treće strane između ostalog države članice, u skladu s definicijom treće strane iz članka 3. točke (b) Uredbe br. 1049/2001.
- 40 Iz članka 4. stavka 5. Uredbe br. 1049/2001 međutim proizlazi da među trećim stranama države članice imaju poseban tretman. Naime, ta odredba državi članici osigurava mogućnost da od institucije traži da bez njezine prethodne suglasnosti ne objavi dokument koji potječe iz te države članice.
- 41 U ovoj fazi valja naglasiti da se formulacijom članka 4. stavka 5. Uredbe br. 1049/2001 prenosi Izjava br. 35 priložena Završnom aktu iz Amsterdama, prema kojem je Konferencija suglasna da će načela i uvjeti iz članka 255. UEZ-a omogućiti državi članici da od Komisije ili Vijeća zatraži da trećim stranama ne dostavi dokument iz te države bez njezine prethodne suglasnosti. Kao što je Komisija opravdano primijetila tijekom rasprave, ovlast koja se državama članicama daje člankom 4. stavkom 5. Uredbe br. 1049/2001 objašnjava se činjenicom da spomenuta Uredba nema za cilj ni učinak promijeniti nacionalna zakonodavstva u području pristupa dokumentima (uvodna izjava 15. Uredbe br. 1049/2001).
- 42 U ovom slučaju neosporno je da je Komisija dopisom od 30. travnja 2002. pitala talijanska tijela kako bi saznala slažu li se ili ne da se tužiteljici, čije se ime izričito pojavljuje u predmetnom dopisu, prenesu korespondencija koja je razmijenjena s institucijom. U vezi s tim valja istaknuti da se to savjetovanje s talijanskim tijelima nametalo samo po sebi s obzirom na to da se tužiteljin zahtjev za pristup odnosio na dokumente prenesene instituciji prije datuma stupanja na snagu Uredbe br. 1049/2001.
- 43 U dopisu od 16. svibnja 2002. koji je Komisiji dostavljen dopisom stalnog predstavništva Talijanske Republike pri Europskoj uniji od 17. svibnja 2002. (Prilog 2. replici), G. Visconti, načelnik u talijanskom Ministarstvu za gospodarski razvoj, uzeo je na znanje da je Komisija uskratila tužiteljici pristup dokumentima još u svojem dopisu od 19. prosinca 2001. i naveo da je suglasan s tim.
- 44 Tužitelj tvrdi da je Komisija, poistovjećujući dopis od 16. svibnja 2002. s izvršavanjem ovlasti talijanske države koja joj je dodijeljena člankom 4. stavkom 5. Uredbe br. 1049/2001 da traži neotkrivanje traženih dokumenata i smatrajući ga stoga, zaprekom za otkrivanje, počinila očitu pogrešku u ocjeni i prekršila gore navedeni članak.

- 45 U svojoj napomeni od 21. ožujka 2003. tužiteljica je prvo iznijela svoje „sumnje” što se tiče nadležnosti potpisnika dopisa od 16. svibnja 2002. za provođenje ovlasti koja se Talijanskoj Republici priznaje člankom 4. stavkom 5. Uredbe br. 1049/2001.
- 46 U pogledu toga valja podsjetiti da prema sudskoj praksi Suda nije na Komisiji da se izjašnjava o podjeli nadležnosti prema institucijskim propisima svake države članice (presuda Suda od 12. lipnja 1990., Njemačka/Komisija, C-8/88, Zb., str. I-2321., t. 13.).
- 47 Također valja podsjetiti da u okviru tužbe na temelju članka 230. UEZ-a sudac Zajednice nije nadležan odlučivati o zakonitosti akta koji je donijelo nacionalno tijelo (presuda Suda od 3. prosinca 1992., Oleificio Borelli/Komisija, C-97/91, Zb., str. I-6313., t. 9., i presuda Prvostupanjskog suda od 15. prosinca 1999., Kesko/Komisija, T-22/97, Zb., str. II-3775., t. 83.).
- 48 U tim okolnostima nije na Komisiji da odlučuje o nadležnosti autora dopisa od 16. svibnja 2002. prema talijanskom pravu da, u skladu s člankom 4. stavka 5. Uredbe br. 1049/2001, izrazi protivljenje otkrivanju dokumenata koje je tražila tužiteljica, nego je Komisija samo dužna provjeriti je li predmetni dopis, na prvi pogled, dopis države članice u smislu gore navedene odredbe (gore navedena presuda Kesko/Komisija, t. 84.). Primivši dopis koji potječe od talijanskog Ministarstva za gospodarski razvoj, uz popratni dopis stalnog predstavništva Talijanske Republike pri Europskoj uniji koji se eksplicitno referira na dopis Komisije od 30. travnja 2002., Komisija je dakle imala osnove na prvi pogled smatrati da je od Talijanske Republike primila protivljenje dostavi dokumenata koje je tražila tužiteljica, sukladno članku 4. stavku 5. Uredbe br. 1049/2001.
- 49 U svakom slučaju, valja naglasiti da nakon što je tužiteljica dvojbenim rječnikom formulirala svoj prigovor u napomeni od 21. ožujka 2003., u odgovoru na izričito pitanje Prvostupanjskog suda tijekom rasprave izjavila je da nije u mogućnosti navesti tijelo koje bi u Italiji po njezinom mišljenju bilo nadležno za provođenje ovlasti definirane u članku 4. stavku 5. Uredbe br. 1049/2001, stoga dokaz o nenadležnosti autora dopisa od 16. svibnja 2002. nije iznesen.
- 50 Drugo, tužiteljica se poziva na činjenicu da dopis od 16. svibnja 2002. ne sadržava izraz eksplicitnog odbijanja dostave traženih dokumenata, što provedba članka 4. stavka 5. Uredbe br. 1049/2001 nužno implicira.
- 51 U pogledu toga prvo valja primijetiti da je iz sadržaja gore navedenog dopisa očigledno da je taj dopis odgovor na dopis Komisije od 30. travnja 2002. koji se odnosi na tužbu koju je uložila tužiteljica nakon što joj je uskraćen pristup i kojim se od talijanskih tijela traži da zauzmu stav što se tiče otkrivanja dokumenata koje traži dotična osoba.
- 52 Nadalje valja istaknuti da se ono što se izražava tim dopisom od 16. svibnja 2002. samo po sebi jasno iz konteksta, odnosno činjenice da je Komisija prethodno tužiteljici uskratila pristup i da, s obzirom na bit spomenutog dopisa, nema nikakve dvojbe da je

odgovor talijanskih tijela niječan, a time i da se, sukladno članku 4. stavku 5. Uredbe br. 1049/2001, ta tijela protive svakom otkrivanju dokumenata koje su sastavila u kontekstu nadzora predmetnog sustava potpora. Osim izričite suglasnosti da Komisija tužiteljici uskrati pristup, talijanska su tijela u njemu navela da su već odbila dva zahtjeva za pristup dokumentima koji su isti kao oni koje je tražila tužiteljica, koja su u travnju i prosincu 2001. sastavili talijanski poduzetnici i tužiteljčina odvjetnica, djelujući u vlastito ime.

- 53 U tim okolnostima nije nužno uzeti u obzir dopis talijanskih tijela od 17. veljače 2003., nastavno na upit Komisije, vezano za zahtjev za pristup koji je sastavio talijanski poduzetnik i u kojem se izražava da se protive dostavi dokumenata koji su isti kao oni koje je tražila i tužiteljica.
- 54 Uzimajući u obzir sve prethodne razloge, valja napomenuti da Komisija u ovom slučaju nije počinila očitu pogrešku u ocjeni niti prekršila članak 4. stavak 5. Uredbe br. 1049/2001.
- 55 Naposljetku, valja istaknuti da ovlast dana državama članicama da traže da se njihovi dokumenti ne otkrivaju trećim stranama bez njihove prethodne suglasnosti ulazi u okvir izuzeća od prava pristupa dokumentima institucija koja su predviđena člankom 4. Uredbe br. 1049/2001.
- 56 S obzirom na protivljenje talijanskih tijela, kao što proizlazi iz dopisa od 16. svibnja 2002., da se tužiteljici dostave dokumenti sastavljeni tijekom nadzora predmetnog sustava potpora, odbijanje zahtjeva za pristup, ako se zahtjev odnosi na spomenute dokumente, zakonski je opravdano, jer je uočeno da u ovom slučaju tužiteljica ne dovodi u pitanje ništa drugo no protive li se spomenuta tijela doista prosljeđivanju gore navedenih dokumenata.
- 57 U tim okolnostima tužbu treba odbiti, a da pritom nije nužno odlučiti o tužbenom razlogu koji se odnosi na povredu zajedničkih odredaba članka 2. stavaka 1. i 3., te članka 4. stavka 2. Uredbe br. 1049/2001.

Troškovi

- 58 Sukladno odredbama članka 87. stavka 2. Poslovnika, svakoj stranci koja ne uspije u postupku nalaže se snošenje troškova. Međutim, prema stavku 3. istog članka Prvostupanjski sud može, ako stranke djelomično uspiju u svojim zahtjevima, ili iz iznimnih razloga, odlučiti da se troškovi podijele ili da svaka stranka snosi svoje troškove.
- 59 U ovom slučaju, kao što je Prvostupanjski sud to gore utvrdio, tužbu treba odbiti zato što joj je cilj poništavanje odluke Komisije kojom se odbija pristup dokumentima koji potječu iz Talijanske Republike. Nadalje, valja podsjetiti da je tužiteljica od tužbe i odustala zato što je cilj tužbe poništenje odbijanja pristupa dokumentima koje je sastavila Komisija, a ti su joj dokumenti prosljeđeni 20. ožujka 2003.

- 60 Prvostupanjski sud međutim primjećuje da se Komisija, prvo, sa zakašnjenjem savjetovala s talijanskim tijelima i, drugo, dokumente koje je sastavila tijekom ispitivanja predmetnog sustava potpora prosljedila tužiteljici tek nakon podnošenja tužbe i više od petnaest mjeseci nakon ulaganja početnog zahtjeva za pristup.
- 61 S obzirom na ponašanje Komisije, Prvostupanjski sud procjenjuje da valja, na osnovi članka 87. stavka 3. Poslovnika naložiti tuženiku snošenje vlastitih troškova kao i pola tužiteljinih troškova.

Slijedom navedenog,

PRVOSTUPANJSKI SUD (četvrto prošireno vijeće)

proglašava i presuđuje:

- 1. Tužba se odbija.**
- 2. Tužiteljica će snositi pola svojih troškova. Komisiji se nalaže snošenje vlastitih troškova kao i pola troškova tužiteljice.**

Objavljeno na javnoj raspravi u Luxembourggu 17. rujna 2003.

[Potpisi]

* Jezik postupka: talijanski